

SZKOŁA MUZYCZNA I st. nr 2
Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA

Klasa pierwsza

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Przygotowanie dziecka do gry na kontrabasie.
2. Uwrażliwienie dziecka na kwestie związane z konserwacją instrumentu.
3. Prawidłowe opanowanie aparatu gry – właściwa postawa przy instrumencie, układ lewej i prawej ręki, w miarę swobodne prowadzenie smyczka.
4. Ćwiczenia na pustych strunach, przechodzenie smyczkiem ze struny na strunę.
5. Nauka czytania nut w kluczu basowym.
6. Poznanie co najmniej III, i I pozycji (wg. Vance), prostych wartości rytmicznych, artykulacji detaché całym smyczkiem i jego połową, legato po dwa dźwięki, tempo wolne i umiarkowane.
7. Przygotowanie ucznia do występów publicznych - zachowanie się na estradzie, radzenie sobie z tremą.
8. Umiejętność wykonania prostych, kilkutaktowych melodii z akompaniamentem fortepianu.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego

1. Gamy dur i moll przez jedną oktawę grane w jednej pozycji całym smyczkiem i połową smyczka - detaché, legato po dwa dźwięki, oraz trójdźwięki - w tempie umiarkowanym
2. Ćwiczenia ze Szkół w III i I pozycji (wg. Vance)

Ocena promocyjna do klasy 2

1. Gama dur lub moll grana detaché i legato po 2 dźwięki, trójdźwięk toniczny.
2. Jedno ćwiczenie lub etiuda (fragment).

3. Krótki utwór dowolny z tow. fortepianu.

Program należy wykonać z pamięci

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.

DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa druga

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Doskonalenia aparatu gry – praca nad prawidłowym ułożeniem i wzmocnieniem palców lewej ręki oraz właściwym trzymaniem i prowadzeniem smyczka po strunach.
2. Artykulacja detaché całym smyczkiem, górną i dolną połową, staccato środkiem smyczka, oraz legato po 2, 3, 4 dźwięki.
3. Tempo wolne i umiarkowane, wprowadzenie różnic dynamicznych (piano- forte).
4. Utrwalenie poz. III i I i wprowadzenie półpozycji oraz II pozycji.
5. Usprawnianie czytania nut w kluczu basowym.

6. Umiejętność wykonania prostych utworów z akompaniamentem fortepianu.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego

1. Gamy dur i moll przez jedną oktavę całym smyczkiem i połową smyczka - detaché, legato po dwa i cztery dźwięki, oraz trójdźwięki całym smyczkiem - w tempie umiarkowanym.
2. Ćwiczenia ze Szkół i zbiorów etiud do III poz.
3. Dwa proste utwory z tow. Fortepianu.

Prezentacja półroczna: dwie miniatury

Egzamin promocyjny do klasy trzeciej

1. Gama dur lub moll grana detaché i legato po 2 i 4 dźwięki, trójdźwięk toniczny.
2. Jedno ćwiczenie lub etiuda.
3. Utwór dowolny z tow. fortepianu.

Program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.

BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa trzecia

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Dalsze doskonalenia aparatu gry- ćwiczenie biegłości oraz płynności zmian pozycji, praca nad rozluźnieniem prawej ręki i swobodnym prowadzeniem smyczka po strunach.
2. Usprawnianie poznanych metod artykulacji smyczkowej- detaché, staccato, legato po 2, 3, 4 dźwięki.

3. Utrwalanie poz. I –III ze szczególnym naciskiem na intonację
4. Dynamika – wprowadzenie nowych pojęć i znaków , rozumienie niektórych zwrotów w języku włoskim.
5. Praca nad właściwą jakością dźwięków, oraz estetyką wykonywanych utworów
6. Nauka samodzielnego strojenia kontrabas
7. Kształtowanie umiejętności samodzielnego ćwiczenia.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego

1. Dwie gamy dur i moll przez jedną oktawę ,oraz pasaże całym smyczkiem i połową smyczka - detaché, legato po dwa i cztery dźwięki, oraz trójdźwięki całym smyczkiem - w tempie umiarkowanym.
2. Cztery ćwiczenia lub etiudy ze Szkół i zbiorów etiud do III poz. nie przerabiane w latach poprzednich
3. Cztery utwory dowolne , w tym dwa z tow. Fortepianu.

Prezentacja półroczna: dwie miniatury (w tym może być etiuda)

Egzamin promocyjny do klasy czwartej

1. Gama dur lub moll grana detaché i legato po 2 ,3 i 4 dźwięki, trójdźwięki rozłożone
2. Jedno ćwiczenie lub etiuda
3. Utwór dowolny z tow. fortepianu.

Program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.

DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa czwarta

Zadania techniczne i muzyczne

1. Dalsze usprawnianie aparatu gry – ćwiczenie biegłości i precyzji w lewej ręce, oraz swobodnego operowania smyczkiem.
2. Doskonalenie artykulacji, wprowadzenie nowych wartości i figur rytmicznych, granie różnymi fragmentami smyczka.
3. Tempa od wolnego do umiarkowanego szybkiego, stopniowanie dynamiki od *piano* do *forte*.
4. Praca nad biegłością, intonacją, oraz precyzyjną zmianą pozycji I – III, wprowadzenie IV pozycji.
5. Nauka prawidłowej interpretacji utworów- agogika, dynamika i charakter utworu, dbałość o estetykę i właściwą jakość dźwięku.
6. Większa samodzielność w przygotowywaniu utworów, sprawne czytanie nut w kluczu basowym.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego

1. Dwie gamy dur i moll przez jedną oktawę, grane różnymi sposobami oraz różną artykulacją, trójdźwięki całym smyczkiem - w tempie umiarkowanym.
2. Cztery ćwiczenia lub etiudy ze Szkół i zbiorów etiud do IV poz. nie przerabiane w

latach poprzednich.

3. Cztery utwory dowolne , w tym dwa z tow. fortepianu nie grane w klasach poprzednich.

Prezentacja techniczna: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4

Prezentacja półroczna: Dwa utwory (do wyboru 2 miniatury, lub miniatura i etiuda)

Prezentacja techniczna II: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4

Egzamin promocyjny do klasy piątej

1. Gama dur lub moll grana detaché i legato po 2 ,3 i 4 dźwięki.
2. Dwa ćwiczenia lub etiudy.
3. Utwór dowolny z tow. fortepianu.

Program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.

DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa piąta

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Dalsza praca nad usprawnianiem aparatu gry – ćwiczenie biegłości oraz płynności zmian pozycji i swobodnego operowania smyczkiem.
2. Usprawnianie i urozmaicanie artykulacji, wprowadzenie kombinacji różnych sposobów artykułowania dźwięków oraz sposobów smyczkowania, a także *pizzicato*.
3. Tempa od wolnego do szybkiego, stopniowanie i urozmaicanie dynamiki, wprowadzanie nowych pojęć agogicznych i dynamicznych.
4. Wprowadzenie nowych pozycji, doskonalenie intonacji i precyzji zmian pozycji
5. Nauka prawidłowej interpretacji utworów- agogika, dynamika i charakter utworu, dbałość o estetykę i właściwą jakość dźwięku.
6. Wdrażanie ucznia do samodzielnego ćwiczenia i przygotowywania zadanego materiału, czytanie á vista prostych utworów, sprawne czytanie nut w kluczu basowym, poznanie klucza tenorowego.
7. Strojenie kontrabasu za pomocą flażoletów.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego

1. Dwie gamy dur i moll przez jedną oktavę , oraz pasaże harmoniczne całym smyczkiem i jego fragmentami od półnut do szesnastek - detaché, legato po dwa , trzy , cztery i osiem dźwięków - w tempie umiarkowanym .
2. Cztery ćwiczenia lub etiudy ze Szkół i zbiorów etiud nie przerabiane w latach poprzednich.
3. Cztery utwory dowolne , w tym dwa z tow. fortepianu.

Prezentacja techniczna: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4

Prezentacja półroczna: Dwa utwory (do wyboru 2 miniatury, lub miniatura i etiuda)

Prezentacja techniczna II: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4

. Egzamin promocyjny do klasy szóstej

1. Gama dur lub moll grana detaché i legato po 2 ,3 i 4 dźwięki do szesnastek , pasaż harmoniczny.
2. Dwa ćwiczenia lub etiudy.
3. Utwór dowolny z tow. fortepianu.

Program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.

DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa szósta

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Ćwiczenie biegłości i swobody w posługiwaniu się aparatem gry.
2. Dalsze usprawnianie artykulacji, oraz sposobów wydobywania dźwięku.
3. Praca nad prawidłową interpretacją utworów – agogika, dynamika, charakter zgodny z tradycją wykonawczą, wprowadzenie ozdobników takich, jak: tryle, przednutki, dbałość o ładną barwę dźwięku, wprowadzenie nauki wibracji.
4. Wymaganie większej samodzielności w przygotowywaniu utworów pod względem techniczno-wykonawczym, wyrazowym oraz dobieraniu odpowiednich metod ćwiczenia do pokonania trudności.
5. Czytanie nut w kluczu basowym i tenorowym, czytanie á vista z uwzględnieniem dynamiki i artykulacji.
6. Opanowanie pozycji od I do VI, dbałość o intonację i precyzję przy zmianach pozycji.
7. Udział w niektórych formach grania zespołowego – duety, małe zespoły kameralne.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego

1. Gamy dur i moll przez jedną oktavę oraz pasaże harmoniczne grane różnymi sposobami smyczkowania i w różnych tempach - do szesnastek w tempie dość szybkim.
2. Cztery ćwiczenia lub etiudy ze Szkół i zbiorów etiud wykorzystujące poz. I-VI nie przerabiane w latach poprzednich.
3. Cztery utwory dowolne , w tym dwa z tow. fortepianu.

Prezentacja techniczna: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4, rytm punktowany

Prezentacja półroczna: Dwa utwory (do wyboru 2 miniatury, lub miniatura i etiuda)

Prezentacja techniczna II: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4, rytm punktowany, oraz „am-ster-dam”

Egzamin promocyjny do klasy 7

1. Gama dur lub moll grana detaché i legato po 2 ,3 i 4 dźwięki do szesnastek , pasaż harmoniczny.
2. Dwa ćwiczenia lub etiudy.
3. 2 Utwóry dowolny z tow. fortepianu.

Program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.

DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa siódma

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Doskonalenie aparatu gry, ćwiczenie biegłości i swobody zmian pozycji w pracy lewej ręki, oraz luzu i precyzji w operowaniu smyczkiem.
2. Dalsze usprawnianie artykulacji, oraz sposobów wydobywania dźwięku.
3. Praca nad prawidłową interpretacją utworów – agogika, dynamika, charakter zgodny z tradycją wykonawczą, właściwe prowadzenie frazy, dbałość o ładną barwę dźwięku, doskonalenie wibracji.
4. Wymaganie większej samodzielności w przygotowywaniu utworów pod względem techniczno-wykonawczym, wyrazowym oraz dobieraniu odpowiednich metod ćwiczenia do pokonania trudności.
5. Biegłość w czytaniu nut w kluczu basowym i tenorowym, czytanie á vista z uwzględnieniem dynamiki i artykulacji.
6. Opanowanie pozycji od I do VII, dbałość o intonację i precyzję przy zmianach pozycji.
7. Udział w niektórych formach grania zespołowego – duety, małe zespoły kameralne, szkolna orkiestra kameralna.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego:

1. Gamy dur i moll, pasaże i tercje rozłożone do VII poz. grane całym smyczkiem i połową smyczka - detaché, legato po dwa, trzy, cztery dźwięki, staccato, oraz kombinacje tych sposobów w tempie nieco szybszym.
2. Ćwiczenia ze szkół do VII poz.
3. Cztery łatwiejsze etiudy ze zbiorów etiud W. Gadzińskiego,
4. Trzy drobne utwory z tow. fortepianu.

Prezentacja techniczna: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4, rytm punktowany

Prezentacja półroczna: Dwa utwory (do wyboru 2 miniatury, lub miniatura i etiuda)

Prezentacja techniczna II: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4, rytm punktowany, oraz „am-ster-dam”

Egzamin promocyjny do klasy ósmej

1. Para gam dur- moll grana detaché, staccato i legato po 2, 3 i 4 dźwięki, pasaże – całym smyczkiem detaché , tercje rozłożone po 2 legato.
2. Dwie etiudy o różnej problematyce do VII poz.
3. Utwór dowolny z tow. fortepianu.

Cały program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.

DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

Klasa ósma

Zadania techniczne i muzyczne:

1. Dalsze doskonalenie aparatu gry. Uczeń jest zapoznany ze wszystkimi pozycjami na kontrabasie wg metody Vance'a, bądź osiąga dużą biegłość w pozycjach od I do XII wg metody Eichstadt'a.
2. Uczeń potrafi realizować zapis nutowy z uwzględnieniem dynamiki, artykulacji oraz charakteru epoki.
3. Jest świadomy swojej prezentacji muzycznej – umie podejść do swojej prezentacji krytycznie.

Minimum materiału do opracowania w ciągu roku szkolnego:

1. Gamy dur i moll, pasaże i tercje rozłożone do VII poz. grane całym smyczkiem i połową smyczka - detaché, legato po dwa, trzy, cztery dźwięki, staccato, oraz kombinacje tych sposobów w tempie nieco szybszym.
2. Ćwiczenia ze szkół do VII poz.
3. Cztery łatwiejsze etiudy ze zbiorów etiud W. Gadzińskiego,
4. Trzy drobne utwory z tow. fortepianu.

Prezentacja techniczna: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3, 4, rytm punktowany, gamą grana oktavami, tercje

Prezentacja półroczna: Dwa utwory (do wyboru 2 miniatury, lub miniatura i etiuda)

Prezentacja techniczna II: etiuda + zadana gamą w obrębie pozycji I-V + pasaże T S D, granie gamy legato po 2, 3 ,4, rytm punktowany, oraz „am-ster-dam” , gamą grana oktaawami, tercje.

Egzamin końcowy:

1. Dwie etiudy o różnej problematyce .
2. Utwór dowolny z tow. fortepianu z wykorzystaniem pozycji kciukowych.
3. Dwie kontrastujące części formy cyklicznej.

Cały program należy wykonać z pamięci.

Ocena	Wymagania
Celujący 25pkt	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę oraz aparat gry. 2. Prezentuje bardzo dobre umiejętności techniczne i muzyczne zgodne z wymogami klasy bądź wykraczające ponad program. 3. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 4. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie. 5. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 6.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA 7. Uczeń jest aktywny oraz zaangażowany na lekcji.

BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń realizuje program z zachowaniem wysokich standardów związanych ze zgodnością rytmiczną, intonacyjną, pamięciową oraz dynamiczną. 2. Jest zachowana bardzo dobra postawa przy instrumencie. 3. Zaistniały nieliczne błędy podczas wykonywania utworu. 4. Uczeń jest zaangażowany w proces nauczania.
DOBRY 20-16 PKT.	1. Uczeń prezentuje program całościowo, w którym zdarzają się liczniejsze błędy związane z rytmem, intonacją, pamięcią oraz artykulacją i dynamiką. 2. Mogą zaistnieć problemy z zachowaniem postawy przy instrumencie. 3. Uczeń dobrze realizuje zadania na lekcji. 4. Spełnia wymogi nauczania dla danej klasy.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Pojawiają się liczne błędy rytmiczne, pamięciowe. 2. Uczeń nie wykonuje wszystkich wymogów nauczania 3. Artykulacja jest nieczytelna, bądź niezrozumiała dla słuchacza. 4. Utwór wykonywany jest całościowo, lecz w słabej jakości pod względem intonacji.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma znaczne problemy ze zrealizowaniem programu nauczania. 2. Ma duże trudności aparatuowe - prawa i lewa ręka. 3. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela, wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 4. Materiał jest wykonywany w sposób niecałościowy. Uczeń zapomina partii utworu.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla danej klasy. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój